GEMEENTELIJK REGLEMENT INNAME OPENBAAR DOMEIN VOOR DE PERIODE 2026-2031.

Artikel 1 Context

Voor het uitvoeren van werken aan privé-eigendommen of bij verhuizingen is het soms nodig om een gedeelte van de openbare ruimte tijdelijk in te nemen (vb. verhuiswagen, container, kraan, …).

Ook bij het uitvoeren van gecombineerde werken of heraanleg van wegen of weggedeeltes is het nodig dat er duidelijke afspraken gemaakt worden met de uitvoerders.

Om dit op een goede georganiseerde manier te laten verlopen, moeten er maatregelen worden opgelegd waaraan deze innames moeten voldoen, deze worden vastgelegd in een vergunning.

Artikel 2 Definities

Voor de toepassing van onderhavig reglement, verstaat men onder "**openbare ruimte**":

- De **openbare weg** is dat gedeelte van het gemeentelijke grondgebied, ongeacht of dit eigendom is van de overheid of private eigendom, dat in hoofdorde bestemd is voor het verkeer van personen of voertuigen en voor iedereen toegankelijk is binnen de bij wetten, besluiten en reglementen bepaalde perken. Het omvat tevens, binnen dezelfde perken van wetten en verordeningen, de installaties voor het vervoer en de bedeling van goederen, energie en signalen en de ruimten aangelegd als aanhorigheden van de verkeerswegen inclusief voet- en fietspaden, bermen en parkeerruimte inbegrepen in de openbare ruimte;
- De **berm** is de ruimte of het gedeelte van de weg dat niet in de rijweg begrepen is;
- Onder **voetpad** verstaat men het gedeelte van de openbare weg, al dan niet verhoogd aangelegd ten opzichte van de rijbaan, in het bijzonder ingericht voor het verkeer van voetgangers; het voetpad is verhard en de scheiding ervan met de andere gedeelten van de openbare weg is duidelijk herkenbaar voor alle weggebruikers;
- de **groene ruimten**, te weten de openbare plantsoenen, wandelplaatsen, parken, tuinen, pleinen, speelterreinen, sportpleinen, begraafplaatsen en alle stukken van de openbare ruimte buiten de rijbaan, die openstaan voor publiek gebruik.

Onder **inname openbaar domein (IOR)** verstaat men het privégebruik van de openbare ruimte voor eender welke doelstellingen (door het plaatsen van schutsels, afsluitingen, stellingen, kranen, containers, machines, bouwmaterialen, laad- en betonbakken, werfwagens, werktuigen en voertuigen ter gelegenheid van het bouwen of verbouwen van onroerende goederen (inclusief schilderwerken en/of gevelreiniging), verhuizingen, wegenwerken en reservaties van parkeerplaatsen in dit kader, filmopnames, ongeacht of dit gebruik onderworpen is aan een toelating of een vergunning, of aan een hogere wetgeving of andere reglementering.

Onder **werfzone** verstaat men de zone vanaf de eerste aanwezige signalisatie tot voorbij de laatste signalisatie ter hoogte van het einde van de werf.

Onder **wegenwerken** verstaat men alle kleine en grote werken aan de infrastructuur of nutsleidingen die deel uitmaken van de openbare ruimte van de gemeente Hoeilaart (gemeentewegen of pleinen) of het Vlaams Gewest (gewestwegen).

Onder **schade** verstaat men de vastgestelde verschillen na de vergelijking tussen de meettoestanden: enerzijds de actuele toestand van de openbare ruimte zoals die zich na de inname voordoet, en anderzijds de toestand waarin de openbare ruimte zich zou bevinden of zou zijn gebleven mocht de inname zich niet hebben voorgedaan. In de praktijk wil dit zeggen zowel de zichtbare schade als de verborgen schade, als het verlies van uitrusting of straatmeubilair enz.

Onder **verkeersbelemmering** verstaat men elke hinder die de normale verkeerssituatie verstoort voor eender welke weggebruiker rekening houdend met de tijd- en plaatsgesteldheid van de omgeving. De verkeersbelemmering kan veroorzaakt worden door een inname van de openbare ruimte of door activiteiten die buiten de openbare ruimte plaatsvinden (bv. wachtende vrachtwagens omwille van graafwerken op privéruimte).

Onder **afgesloten rijweg** verstaat men een verkeersbelemmering waarbij de veilige doorrijdbare breedte voor gemotoriseerd verkeer minder is dan 3 meter en er in meeste gevallen een omleiding voorzien moet worden.

Hoogdringende innames zijn innames waarbij:
- De openbare veiligheid in gedrang komt;
- In functie van juridische procedures;
- Op basis van een bevel van politie, brandweer of burgemeester;
- Bij overmacht, waarbij uitstel van herstellingen of werken bijkomende schade teweeg brengt;
  Onder **overmacht** verstaat men een niet toerekenbare onmogelijkheid in hoofde van de aanvrager of zijn gestelde. Er is geen sprake van overmacht bij vergetelheid of planningsproblemen.

Artikel 3 Algemeen

Art. 3.1. Toepasbaarheid de vergunning

Dit reglement is van toepassing op het volledige grondgebied van de gemeente Hoeilaart voor elke inname of gebruik van de openbare ruimte tenzij deze geregeld zijn in andere wetten, decreten, gemeentelijke reglementen of -overeenkomsten zoals o.a.:

- Het gemeentelijk reglement ambulante handel, goedgekeurd door de gemeenteraad van 23 januari 2023.
- Het gemeentelijk reglement kermissen, goedgekeurd door de gemeenteraad van 23 januari 2023.
- Het Algemeen Retributiereglement 2026 – 2031 Lokaal Bestuur Hoeilaart en AGB Holar (goedgekeurd door de gemeenteraad, raad voor maatschappelijk welzijn en de raad van bestuur AGB Holar op 22 juni 2026).

- Het Algemeen Zonaal Politiereglement, zoals vastgesteld bij besluit van de gemeenteraad van 24 augustus 2026, met inbegrip van de latere wijzigingen.

Ook voor gewestwegen, waarbij het gemeentebestuur geen wegbeheerder is, is de burgemeester de vergunningverlenende overheid.

Niemand mag zonder voorafgaande vergunning de openbare ruimte innemen voor het plaatsen van eender welke constructie of belemmering.

Er wordt enkel een vergunning verleend voor inname van de openbare ruimte in functie van werken, werven en/of verhuizingen indien er geen aanvaardbaar alternatief is.

Art. 3.2. Beperkingen van de vergunning

De vergunninghouder is verplicht om de openbare ruimte zo beperkt mogelijk (in tijd en ruimte) in te nemen en de verkeersbelemmering tot een minimum te beperken. Van zodra de werken beëindigd of zodanig gevorderd zijn dat de inname niet meer noodzakelijk is, dient hij de openbare ruimte te ontruimen en zo nodig te herstellen in de staat waarin ze zich bevond bij aanvang van de inname en/of zoals vermeld in de plaatsbeschrijving indien deze er is. Indien de ingebruikname vroeger dan voorzien is beëindigd, dient de technische dienst onmiddellijk verwittigd te worden.

Art. 3.3. Voorlopige titel van de vergunning

De vergunning wordt steeds ten voorlopige titel afgeleverd. De vergunning wordt dus herroepbaar toegekend, in de vorm van een persoonlijke titel, die het gemeentebestuur niet aansprakelijk stelt en behoudens rechten van derden.

De burgemeester behoudt zich ten allen tijde het recht voor om de vergunning in te trekken of aan te passen in functie van de concrete situatie en dit zonder dat er aanspraak kan worden gemaakt op enige schadeloosstelling, van welke aard ook. Hierbij geldt eveneens dat de burgemeester de administratieve schorsing of administratieve intrekking van een vergunning kan uitspreken indien de houder van de vergunning de daaraan verboden voorwaarde niet naleeft.

Artikel 4 De aanvraag voor een vergunning

Art. 4.1. Algemene bepaling

Het lokaal bestuur Hoeilaart voorziet een standaard aanvraagformulier voor inname openbaar ruimte. Dit aanvraagformulier wordt behoorlijk ingevuld en ondertekend.

Laattijdige, onvolledige of aanvragen die ingediend worden op een niet daartoe ter beschikking gesteld aanvraagformulier, worden onontvankelijk verklaard.

De aanvraag voor een vergunning inname openbaar domein in functie van werven, werken en/of verhuizingen moet door de belanghebbende zelf worden aangevraagd bij de technische dienst.

De aanvraag moet minimum 7 kalenderdagen voor de geplande aanvang van de werken gebeuren.

In geval van hoogdringende innames kan een spoedprocedure worden opgestart. hiervoor moet de aanvraag minimum 3 werkdagen voor de geplande aanvraag gebeuren. De spoedprocedure kan enkel in uitzonderlijke omstandigheden worden aangevraagd.

De bevoegde dienst behandelt de aanvraag en indien nodig wint het advies in van externen zoals bv. politie, brandweer, de Lijn…

Na goedkeuring van de aanvraag door het college van burgemeester en schepenen wordt de vergunning verleend.

Art. 4.2. Documenten bij specifiek aanvragen

Volgende documenten moeten bij het standaard aanvraagformulier worden toegevoegd bij volgende specifieke aanvragen:

- Aanvraag voor plaatsing container:
  - Schriftelijke akkoordverklaring van eigenaar en/of huurder van het respectievelijke pand indien de inname zal gebeuren voor andermans gevel;
  - Een getekende plaatsbeschrijving van de openbare ruimte met vermelding van eventuele gebreken (gestaafd door fotomateriaal). Indien de plaatsbeschrijving ontbreekt, wordt ervan uitgegaan dat de openbare ruimte zich in goede staat bevond.
- Aanvraag voor tijdelijke signalisatievergunning:
  - Een inrichtingsplan van de inname met aanduiding van wat er op de openbare ruimte komt te staan en op welke locatie;
  - Een gedetailleerd signalisatieplan dat voldoet aan de wettelijke vereisten, o.a. het minstreel besluit van 7 mei 1999 betreffende het signaleren van werken en verkeersbelemmeringen op de openbare weg en latere versies, met weergave van de categorie van verkeersbelemmering;
  - Een plan van aanpak en timing van de uit te voeren werken;
  - Een signalisatieverantwoordelijke;
  - Contactgegevens van de opdrachtgevende instantie.
- Aanvraag van andere soort innames: (werven, stellingen, …):
  - Schriftelijke akkoordverklaring van eigenaar en/of huurder van het respectievelijke pand indien de inname zal gebeuren voor andermans gevel;
  - Een inrichtingsplan van de inname met aanduiding van wat er op de openbare ruimte komt te staan en op welke locatie;
  - Een eventueel (indien noodzakelijk) signalisatieplan dat voldoet aan de wettelijke vereisten, o.a. het minstreel besluit van 7 mei 1999 betreffende het signaleren van werken en verkeersbelemmeringen op de openbare weg en latere versies;
  - Een getekende plaatsbeschrijving van de openbare ruimte met vermelding van eventuele gebreken (gestaafd door fotomateriaal). Indien de plaatsbeschrijving ontbreekt, wordt ervan uitgegaan dat de openbare ruimte zich in goede staat bevond.
- Aanvraag voor filmopnames:

- Een inrichtingsplan van de inname met aanduiding van wat er op de openbare ruimte komt te staan en op welke locatie;
- Een eventueel (indien noodzakelijk) signalisatieplan dat voldoet aan de wettelijke vereisten, o.a. het minstreel besluit van 7 mei 1999 betreffende het signaleren van werken en verkeersbelemmeringen op de openbare weg en latere versies;
- Een getekende plaatsbeschrijving van de openbare ruimte met vermelding van eventuele gebreken (gestaafd door fotomateriaal). Indien de plaatsbeschrijving ontbreekt, wordt ervan uitgegaan dat de openbare ruimte zich in goede staat bevond.

De aanvraag voor verlenging of wijzing van de inhoud van een vergunning kan uitsluitende door de oorspronkelijk aanvrager worden ingediend en dient schriftelijk te gebeuren uiterlijk 7 kalenderdagen voor het verstrijken van de periode waarvoor de vergunning wordt verleend.

Artikel 5 Vergunning

Art. 5.1. Algemene bepaling

De vergunning wordt op naam van de aanvrager afgeleverd, zijnde de vergunninghouder, door de burgemeester of bevoegde schepen.

De originele vergunning moet steeds zichtbaar ter hoogte van de inname aanwezig zijn.

De vergunninghouder is verplicht te voldoen aan de vergunningsvoorwaarden.

De vergunningshouder kan aansprakelijk gesteld worden bij eventuele schade aan de openbare ruimte. Zonder voorafgaande plaatsbeschrijving wordt de openbare ruimte in perfecte staat geacht te zijn.

Art. 5.2. Toegankelijkheid voor voetgangers en fietsers

Er moet steeds een beveiligde vrije doorgang van 1,50 meter voor voetgangers en fietsers verzekerd zijn. Indien dit niet mogelijk is, moet een afgebakende en beschermd hulpvoetpad met eenzelfde breedte worden aangelegd of moet er een toegankelijke en aanvaardbare omleiding worden voorzien.

De nodige voorzieningen voor een (veilige) doorgang voor rolstoelgebruikers, blinden en slechtzienden moet worden aangebracht.

Hulpvoetpaden of doorgangen moeten voorzien zijn van verlichting, signalisatie en nooduitgangen of vluchtopeningen.

Art. 5.3. Bijkomende hinder bij een vergunde inname

Aanbrengen of weghalen van bouwstoffen of bouwmaterialen van en naar een vergunde inname mogen gebeuren zolang er geen bijkomende belemmeringen of omgevingshinder wordt veroorzaakt.

Het parkeren van voertuigen is enkel toegestaan binnen de vergunde zone voor inname openbare ruimten. Buiten de vergunde zone gelden de algemene regels betreffende stilstaan en parkeren.

Bijkomende omgevings- of verkeersbelemmeringen (bv. plaatsen van een bouwkraan) zijn slechts toegelaten na voorafgaande vergunning.

Art. 5.4. Plaatsen van een container

Een op de openbare ruimte geplaatste container moet voldoen aan de wettelijke signalisatievereisten. Indien de container niet voldoet aan de wettelijke normen kan de aanvrager aansprakelijk worden gesteld.

Art. 5.6. Zone van inname of werfzone

De steunen van de werfafsluiting moeten volledig binnen de werfzone worden geplaatst en alle werkzaamheden moeten uitgevoerd worden achter de werfafsluiting.

De vereiste veiligheids- en signalisatienormen moeten worden gehanteerd. Een bord met aanduiding van de (signalisatie)verantwoordelijke, aannemer(s) en/of architect(en) dient op de werfaansluiting te worden aangebracht.

Art. 5.7. Signalisatievergunning voor wegenwerken

Een vergunning voor het uitvoeren van wegenwerken kan enkel worden verleend aan erkende aannemers. De aannemer moet in functie van het uit te voeren werk beschikken over de juiste erkenning en deze bij de aanvraag duidelijk maken.

Art. 5.8. Voorwaarden voor het plaatsen van signalisatieborden

Signalisatieborden moeten voldoen aan de minimum normen van de laatste versie van het standaardbestek 250, ministerieel besluit van 11 oktober 1976 (waarbij de minimum afmetingen en de bijzondere voorwaarden van de verkeerstekens worden bepaald) rekening houdend met de plaatsgesteldheid: de eisen van het ministerieel besluit van 7 mei 1999 (waarbij de minimum afmetingen en bijzonder voorwaarden van de verkeerstekens worden bepaald), en de regels van het koninklijk besluit van 1 december 1975 (algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg (WEGCODE)) met eventueel latere wijzigingen.

Vanaf het moment van plaatsing van de signalisatieborden is de vergunninghouder aansprakelijk voor alle schade die door de signalisatie veroorzaakt wordt.

Indien de vergunninghouder nalaat om de verplichte signalisatie te plaatsen, zal het lokaal bestuur de vereiste signalisatie plaatsen. De kosten hiervan zullen aan de vergunninghouder worden aangerekend. De vergunninghouder blijft aansprakelijk voor de signalisatie.

Het lokaal bestuur behoudt zich het recht toe om achtergelaten signalisatie op te ruimen, te verwijderen en de kosten hiervan te verhalen op de respectievelijke aannemer of plaatser.

Art. 5.9. Plaatsingsvoorwaarden voor parkeerverboden of voorbehouden parkeerplaatsen

De verkeersborden dienen steeds ten minste 48 uur voor aanvang van de inname te worden geplaatst.

Bij de plaatsing van de borden moeten er beelden worden gemaakt van de wagens die op dat moment geparkeerd staan.

Artikel 6 Overtredingen en aansprakelijkheid

Art. 6.1. Schade aan de openbare ruimte

De vergunninghouders zijn hoofdelijk aansprakelijk voor elke schade die de gemeente lijdt door de inname of ten gevolge van de inname van de openbare ruimte.

Alle schade die voortvloeide uit de inname vanaf de aanvang tot het einde van de werken moeten zonder verwijl gemeld worden aan de technische dienst van het gemeentebestuur Hoeilaart. Ze moeten onmiddellijk ter plaatse worden beveiligd in afwachting van een onverwijlde herstelling door de vergunninghouder.

Art. 6.2. Geen vergunning of niet naleven van de vergunningsvoorwaarden

Bij vaststelling door een ambtenaar van het gemeentebestuur Hoeilaart of politie van de inname van openbare ruimte zonder vergunning of bij het niet naleven van de vergunningsvoorwaarden (bv. meer inname, geen signalisatie, …) moet de plaats onmiddellijk in de oorspronkelijke staat worden hersteld of moeten de voorwaarden onmiddellijk nageleefd worden, op het eerste verzoek van de ambtenaar van het gemeentebestuur Hoeilaart of de politie.

Wanneer er wordt nagelaten om bij het eerste verzoek de nodige maatregelen te nemen of wanneer het niet mogelijk was een eerste mondeling verzoek over te brengen, zal er een proces-verbaal worden opgesteld. Dit proces-verbaal zal aangetekend verstuurd worden naar de overtreder.

Wanneer de overtreder nalaat de nodige maatregelen te nemen, zal dit ambtshalve, zonder dat er nog ingebrekestelling mogelijk is, door de burgemeester gebeuren.

De burgemeester behoudt zich tevens het recht toe om bij een gevaar voor de openbare veiligheid een niet aangevraagde of niet correct uitgevoerde inname te (laten) verwijderen met terugvordering van de onkosten op de rechtspersoon of natuurlijk person in wiens opdracht de inname van de openbare ruimte werd gedaan (in het geval van geen aanvraag) of de vergunninghouder (in het geval de vergunning niet correct werd nageleefd).

Alle kosten, waarvan sprake in dit artikel, zullen worden teruggevorderd worden van de overtreder.

Het intrekken van een door de gemeente Hoeilaart verleende vergunning wegens een fout van de vergunninghouder of diens aangestelde geeft geen recht op enige schadevergoeding.

Indien de vergunninghouder zich niet houdt aan de bepalingen van dit reglement, de vergunningsvoorwaarden of het niet aanvragen van de nodige vergunningen kan de overtreder voor 1 jaar worden geschorst door het college van burgemeester en schepenen voor het krijgen van een vergunning voor inname openbare ruimte of het uitvoeren van wegenwerken op het grondgebied van Hoeilaart. De overtreder zal hiervan schriftelijk op de hoogte worden gebracht door het college van burgemeester en schepenen.

Artikel 7 Tarieven

De vergunning zelf voor inname openbaar domein is gratis.

Bij het niet naleven van de verleende vergunning en/of de voorwaarden ervan of bij het niet tijdig aanvragen van een vergunning (tenzij in geval van overmacht of gemotiveerde hoogdringende inname), zal bij vaststelling ervan door de lokale politie of door de dienst mobiliteit een administratieve forfaitaire vergoeding worden aangerekend ten bedrage van 350 euro. Overmacht is een niet toerekenbare onmogelijkheid in hoofde van de aanvrager of zijn aangestelde. Er is geen sprake van overmacht bij vergetelheid of planningsproblemen.

Het betalen van een administratieve vergoeding heeft betrekking op volgende niet limitatieve kosten:

- De administratieve kosten verbonden aan de verwerking van eventuele klachten of meldingen;
- De kosten verbonden aan de opvolging van de deskundige ter plaatse voor het vaststellen, optekenen en formaliseren van het niet naleven van de vergunningsvoorwaarden of het niet aanvragen van de inname van openbaar domein;
- De administratieve kosten verbonden aan het verlenen van een hoogdringende vergunning voor de inname van het openbaar domein;
- …..

Daar de vergunning kosteloos kan worden bekomen en de administratieve last voor de afhandeling van dergelijke vergunningsaanvraag niet verhaald wordt op de aanvrager is het aanrekenen van een forfaitair bedrag bij niet naleving van voorliggend reglement proportioneel aan de bijkomende administratieve last.

Artikel 8 Communicatie naar de eventuele gehinderden.

De vergunninghouder is verplicht minimum 7 kalenderdagen voor de inname, de nodige communicatie te doen naar de eventuele gehinderden. In deze communicatie moeten minstens volgende elementen worden opgenomen:

- Aard van de hinder
- Periode van de hinder
- Verantwoordelijke met contactgegevens.

Bij het afsluiten van een rijweg in het kader van wegenwerken of werken aan nutsleidingen is de vergunninghouder verplicht minimum 7 kalenderdagen voor de start van de werken een oranje signalisatiebord te voorzien waarop minstens volgende elementen worden vermeld:

- Rijweg afgesloten

- Reden van de hinder
- Periode van de hinder
- Verantwoordelijke met contactgegevens.

Artikel 9 Overgangsbepalingen
Dit reglement is van toepassing op aanvragen die worden ingediend vanaf de datum van inwerkingtreding van dit reglement.

Aanvragen die vóór de datum van inwerkingtreding van dit reglement zijn ingediend, worden behandeld overeenkomstig de regelgeving die op het ogenblik van de indiening van de aanvraag van toepassing was.

Artikel 10 Inwerkingtreding
Dit reglement treedt in werking op 1 oktober 2026 en eindigt op 31 december 2031.

Artikel 10 Publicatie
Dit reglement wordt gepubliceerd op de gemeentelijke website en via het digitaal loket aan de toezichthoudende overheid bezorgd.

Artikel 11 Bekendmaking
Dit besluit zal afgekondigd en bekendgemaakt worden volgens het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, artikels 287 en 288.